

Česká školní inspekce
Středočeský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

**Střední odborná škola a Střední odborné učiliště,
Lysá nad Labem, Stržiště 475**

Stržiště 475, 289 22 Lysá nad Labem

Identifikátor školy: 600 007 651

Termín konání inspekce: 14.-15. a 18.-20. dubna 2005

Čj:	c1-1024/05-5220
Signatura	kc6zy526

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Navštívená škola je svými obory studia zcela ojedinělá v celém Středočeském kraji. Její historie sahá do roku 1890, dnešní podoba školy se datuje od roku 1970. Škola sdružuje Střední odbornou školu s kapacitou 200 žáků, Střední odborné učiliště s kapacitou 350 žáků a domov mládeže s kapacitou 150 lůžek. V tomto školním roce má 288 žáků ve 13 třídách. Teoretická výuka je vyučována v hlavní budově na adrese Lysá nad Labem, Stržiště čp. 475, odborný výcvik na odloučeném pracovišti v Lysé n.L., Jedličkova čp. 1280 a domov mládeže je v Lysé n.L., Přemyslova čp.592.

PŘEDMĚT INSPEKCE

Předmětem inspekční činnosti bylo

I. zjištění a hodnocení:

1) personálních podmínek vzdělávání v předmětech a skupinách předmětů

- český jazyk a literatura, občanská nauka a základy společenských věd v oborech 31-43-L/006 Operátor oděvní výroby – obchodní činnost, 31-58-H/001 Krejčí, 32-52-H/001 Brašnář, 32-54-H/006 Obuvník a 64-41-L/515 Podnikání v technických povoláních (nástavbové studium),
- anglický jazyk v oborech 31-43-L/006 Operátor oděvní výroby, 64-41-L/515 Podnikání v technických povoláních a 31-43-L/501 Oděvnictví (dálkové studium),
- matematika, fyzika a chemie v oborech 31-43-L/006 Operátor oděvní výroby, 64-41-L/515 Podnikání v technických povoláních a 31-43-L/501 Oděvnictví,
- v předmětech výpočetní techniky v oborech 31-43-L/006 Operátor oděvní výroby, 31-58-H/001 Krejčí, 32-52-H/001 Brašnář, 32-54-H/006 Obuvník, a 64-41-L/515 Podnikání v technických povoláních,
- v odborných oděvních a kožedělných předmětech v oborech 31-43-L/006 Operátor oděvní výroby, 31-58-H/001 Krejčí, 32-52-H/001 Brašnář, 32-54-H/006 Obuvník a 31-43-L/501 Oděvnictví
- v domově mládeže ve školním roce 2004/2005 ke dni inspekce,

2) materiálně-technických podmínek vzdělávání činnosti ve výše uvedených předmětech a skupinách předmětů v uvedených oborech a v domově mládeže ve školním roce 2004/2005 ke dni inspekce,

3) průběhu a výsledků vzdělávání vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ve výše uvedených předmětech a skupinách předmětů v uvedených oborech ve školním roce 2004/2005 ke dni inspekce.

II. státní kontrola dodržování právních předpisů a veřejnosprávní kontrola využívání finančních prostředků státního rozpočtu prováděná ve smyslu ustanovení § 174 odst. 2 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), podle zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů, a podle zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole), ve znění pozdějších předpisů.

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Ve škole působí celkem 16 interních a 8 externích učitelů, z toho 6 nemá odbornou kvalifikaci podle zákona č. 563/2004 Sb. a 3 vyučující si dosud nerozšířili své vzdělání pedagogickým studiem. Ředitelka školy a výchovná poradkyně splňují podmínky stanovené pro výkon svých funkcí právním předpisem (u ředitelky včetně požadované délky praxe). Skladba úvazků sledovaných vyučujících je tvořena s ohledem na odborné zaměření, praxi učitelů a možnosti školy.

Předmět český jazyk a literatura vyučuje ve sledovaných oborech jedna učitelka, která splňuje podmínky odborné kvalifikace. Předepsané vysokoškolské vzdělání pro učitele všeobecně vzdělávacích předmětů ve střední škole v akreditovaném magisterském studijním programu nezískal nikdo z vyučujících občanské nauky resp. základů společenských věd. Předmětům vyučují tři učitelky, z nichž dvě vystudovaly obor učitelství, ovšem pro jinou aprobaci. Jedna vyučující nemá vysokoškolské vzdělání, absolvovala však doplňkové pedagogické studium. Projevilo se to zejména v didaktice výuky. Přidělení úvazků v teoretickém vyučování vychází ze stávajícího personálního obsazení pedagogických pracovníků, jejichž odborná kvalifikace nepokrývá předmětovou strukturu stanovenou učebním plánem vyučovaných oborů.

Předmět anglický jazyk vyučují dva vyučující, kteří vystudovali vysokou školu, oba však vyučují mimo svou specializaci. Jedna z nich dosud neabsolvovala pedagogické studium, má však všeobecnou státní zkoušku z anglického jazyka.

Sledovaný blok předmětů matematika, fyzika a chemie vyučovaly tři učitelky. Všechny mají vysokoškolské vzdělání v oboru, který odpovídá charakteru vyučovaného předmětu. Absence pedagogického vzdělání u učitelky chemie neměla negativní vliv na kvalitu sledovaných hodin. Skutečnost, že předměty matematiky jsou vyučovány kvalifikovanými vyučujícími, se pozitivně odrazila ve výuce.

Výuku předmětů výpočetní techniky zajišťují dvě učitelky, které mají odbornou kvalifikaci, avšak vyučují mimo svou specializaci. Jedna z nich absolvovala a druhá právě dokončuje pedagogické studium.

Oděvní a kožedělné odborné předměty vyučují 3 učitelky, které mají úplné střední vzdělání, z toho jen jedna si dále vzdělání rozšířila pedagogickým studiem. Odborný výcvik ve sledovaných oborech zajišťuje 7 učitelek, které absolvovaly střední školu a 6 z nich i rozšiřující pedagogické studium.

Výchovnou činnost v DM zajišťují vedoucí vychovatelka a tři skupinové vychovatelky, všechny splňují podmínky odborné kvalifikace.

Organizační struktura školy je transparentní a funkční. Vedení školy tvoří ředitelka školy (která je v jejím čele od 18. srpna 2003), její statutární zástupkyně (vedoucí úseku teoretické výuky), zástupkyně ředitelky pro ekonomický úsek, vedoucí úseku odborného výcviku (vrchní mistrová) a vedoucí domova mládeže. Organizační řád a organizační schéma školy zaručuje funkčnost školy jako celku. Delegování některých pravomocí na vedoucí úseku teoretické výuky (organizace vyučování, rozvrh hodin, hospitace, stavba úvazků učitelů, kontroly pedagogické dokumentace, nábor a propagace), vedoucí úseku odborného výcviku (organizace výcviku, zajišťování materiálu a podmínek práce, odbyt žákovských výrobků sklad materiálu a prezentace školy), vedoucí ekonomického úseku (finanční, ekonomické a majetkoprávní záležitosti, zpracování rozpočtu, účetnictví, agenda práce a mezd, údržba a opravy), vedoucí úseku domova mládeže (plány práce a hospitace ve výchově, kontroly na domově mládeže) a jednotlivé učitele pověřené určitými činnostmi je praktické a poskytuje jmenovaným dostatečnou míru autonomie. Přenos informací uvnitř školy vůči zaměstnancům je účinný, opírá se o tradiční (pedagogické rady, provozní porady 1x týdně, nástěnky, oběžníky) i o moderní prostředky (počítačová síť a internetové stránky školy s adresou www.soulysa.cz). Základní informace pro žáky i vyučující jsou obsaženy v materiálu *Organizace školního roku 2004/2005*. Hlavními poradními orgány ředitele školy jsou porada vedení školy (schází se jednou za 2 měsíce), provozní porady (jednou za 2 týdny) a pedagogická rada (čtyřikrát ročně). Metodickým orgánem školy jsou dvě metodické komise (všeobecně vzdělávacích a odborných předmětů), které se scházejí dvakrát ročně a posuzují úpravy učebních plánů jednotlivých oborů studia, tematické plány učitelů, organizaci a zajištění maturitních a závěrečných zkoušek. Z jednání pedagogické rady a vedení školy jsou vedeny záznamy týkající se klasifikace a hodnocení žáků a provozu školy. Poradní funkce rady je ze zápisů málo zřetelná.

Ředitelka školy vypracovala koncepční materiál s názvem *Koncepce školy*, z něhož vyplývají zásadní body perspektivy ve všech oblastech života školy. Jedním z nejdůležitějších bodů plánu vzhledem k nově otevíraným oborům studia je získání dalších dvou interních učitelů, stabilizace pedagogického sboru, obměna externích učitelů za interní a náhrada učitelů - důchodců. Dokument *Plán rozvoje lidských zdrojů* je vypracován. Vyučující jsou vedeni ředitelkou školy a její zástupkyní. Zvláštní péče je věnována začínajícím a nekvalifikovaným učitelům, je ustanovena funkce uvádějícího učitele. Kontrolní činnost prováděná ředitelkou školy a vedoucími jednotlivých úseků je systematická, ale nepříliš dostatečná (11 hospitací za školní rok 2003/2004, vůbec žádná hospitace ve třídách 1.A, 2.B, 1.DS, 2.DS, 3.DS), její vliv na výchovně-vzdělávací činnost není zřetelný. Vedení školy má velkou snahu vytvořit pro práci učitelů dobré materiální a pracovní podmínky.

Péči o další vzdělávání pedagogů je věnována náležitá pozornost jednak v oblasti informační gramotnosti (všichni učitelé absolvovali základní kurzy SIPVZ v úrovni „Z“ a „P I“, polovina z nich i v úrovni „P II“ a dva učitelé v úrovni „S“), jednak v oblasti všeobecně vzdělávacích i odborných předmětů. Plán DVVPP existuje, každý vyučující je však za svůj profesní růst odpovědný sám. Vedení školy některé vzdělávací akce učitelům doporučuje, jiné akce si škola přímo pořádá (zve si lektory do školy), ostatní vzdělávací akce si vyučující podle finanční situace školy volí sami. Celkově je další vzdělávání pedagogů adresně nasměřováno k vyučovaným oborům. Úroveň vzdělávání, odborný a profesní růst vyučujících je vedením školy dvakrát ročně hodnocen, toto hodnocení má vliv na finanční odměňování pedagogů.

Personální podmínky vzdělávání a výchovy umožňují řádně vyučovat výše uvedené vyučovací předměty ve sledovaných učebních oborech a jejich úroveň je dobrá.

MATERIÁLNĚ-TECHNICKÉ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Teoretická výuka probíhá v sídle ředitelství školy v ulici Stržiště čp. 475. V budově je celkem 13 učeben, z toho 7 odborných (dvě jazykové, odborná učebna chemie, oděvních předmětů, brašnářských a obuvnických předmětů, počítačová a psaní na stroji).

Kmenové učebny jsou vybaveny funkčním žákovským nábytkem. Prostředí učeben i ostatních prostor školy bylo v době inspekce vzorně čisté, podnětně esteticky i odborně. Všechna okna bylo možno v případě potřeby zastínit. K výzdobě je využíváno prací žáků, vystavené vzorníky i ostatní materiály jsou dobře didakticky zpracované. V kmenových i odborných učebnách inspekce postrádala prostor pro umístění materiálů vztahujících se k aktuálně probíranému tématu.

Pro výuku českého jazyka má škola učební ponůcky, zvláště nástěnné transparenty pro mluvnické učivo, základní jazykové a literární příručky, mapy, sadu transparentů ukazujících vývoj uměleckých stylů, odborné publikace, videokazety, zvukové nosiče apod., ale ty jsou nesystémově rozptýleny do kabinetů a jednotlivých učeben, do nichž je třeba didaktickou techniku i ostatní pomůcky donášet. Počítačová učebna byla v průběhu inspekce efektivně využita ve dvou hodinách občanské nauky. Žáci mají učebnice, často využívaným zdrojem informací však v navštívených hodinách nebyly. Školní knihovna je v prostorách domova mládeže mimo budovu školy. Učební pomůcky nejsou zatím systemizovány pro jednotlivé tematické okruhy stanovené pedagogickými dokumenty. Aktuální nástěnka je věnována aktivitám žáků spolupracujícím s deníkem Mladá fronta DNES. Žáci zde najdou také informace o kultuře města a regionu a představeních Klubu mladého diváka.

Předmět anglický jazyk je vyučován jednak v odborné učebně anglického jazyka, která je vybavena televizorem s videopřehrávačem, magnetofonem, mapami a mnoha nástěnnými tabulemi a obrazy s přehledem anglické gramatiky, jednak v běžných kmenových učebnách. Učebna jazyků působí didakticky velmi podnětně, ostatní třídy jsou naopak pro výuku jazyků zcela nepodnětné.

Hodiny matematiky jsou vyučovány v kmenových učebnách. Sbírkou pomůcek pro matematiku obsahuje tradiční stereometrické modely, nástěnné tabule, fólie do zpětných projektorů, multimediální programy, kalkulátory. Za účelem vyšší názornosti pracují učitelé i s vlastním podpurným materiálem. Do hodin matematiky jsou pomůcky přinášeny před výukou. Učitelé mají navíc k dispozici další publikace od různých nakladatelství jako doplněk k výuce. Výuka chemie probíhá v kmenové učebně a nově zařízené chemické pracovně s laboratoří. Ve standardně vybavené laboratoři mají žáci k dispozici například technické a analytické váhy, sušárnu, destilační přístroj, laboratorní sklo, pomůcky a chemikálie pro demonstrační a žákovské pokusy. Hodiny fyziky se vyučovaly v učebně výpočetní techniky. Výukové prostory odpovídají psychohygienickým požadavkům. Kmenové učebny nejsou ve vztahu k výuce matematiky a chemie didakticky podnětné. Ve všech sledovaných předmětech používají žáci platné učebnice.

Předměty výpočetní techniky jsou vyučovány ve specializované počítačové učebně. Je nově vybavena moderně a promyšleně výkonnými 20 žákovskými a 1 učitelským počítačem (Intel Pentium 4, HDD 80 GB, RAM 256 MB, CD a DVD mechanika), speciální nábytek nabízí dostatek prostoru pro práci i záznam poznámek do sešitů. K dalšímu vybavení počítačové učebny patří datový projektor, barevná inkoustová a černobílá laserová tiskárna, skener, televizor, videopřehrávač, mikrofon, video kamera a sluchátka pro všechny žáky. Programové vybavení tvoří Windows XP, MS Office, internetový prohlížeč, CAD systém s multilicencí NERO pro technickou přípravu výroby v oděvním průmyslu, encyklopedie LEDA a výukové programy Brána vědění. Další počítače jsou v kabinetech (2 ks), sborovně (3 ks), ředitelně

(1 ks), sekretariátě (1 ks), v dílnách odborného výcviku (2 ks), v domově mládeže (6 ks) a v ekonomickém úseku školy (5 ks). Počítače v celé škole jsou zapojeny do sítě LAN a mají neomezený bezdrátový přístup na internet rychlostí 256 MB/s (na domově mládeže 128 MB/s). V další učebně jsou umístěny 4 starší počítače pro využití výukových programů v různých předmětech. Celkově má škola 45 počítačů, z toho je 29 stanic přístupných žákům i v mimoškolní době (v počítačové učebně a v knihovně).

Didaktickou techniku bylo nutno do tříd donášet. Ve škole jsou k dispozici datové a zpětné projektory, televizory a videopřehrávače, magnetofony, v některých třídách však chybělo promítací plátno. Vybavení počítačových učeben je popsáno výše.

Knihovna ani informační centrum v budově školy není, velká knihovna se 4 počítači je však umístěna v domově mládeže. V souvislosti s připravovanou přestavbou šaten bude vytvořen relaxační koutek. Pitný režim je ve škole zajišťován dvěma nápojovými automaty.

V písárně je celkem 30 elektrických psacích strojů. Je rovněž vybavena novým nábytkem, ale učebna je úzká a přístup učitele k jednotlivým pracovním místům žáků je ztížený.

Učebnice pro většinu předmětů jsou žákům školou zapůjčovány, ale v některých předmětech nebyly příliš používány. Zejména pro odborné předměty je situace svízelná. Vhodné učební texty buď na trhu chybí, nebo jsou zastaralé, popřípadě jsou neúměrně drahé. Škola si pomáhá tím, že odebírá řadu odborných časopisů a publikací, které ve výuce jsou hojně využívány.

V odborné učebně oděvnictví chybí alespoň malá tabule s rastrem pro výuku tkalcovských vazeb. V obou odborných technických učebnách inspekce postrádala ukázky částí strojních mechanismů (nejlépe v řezu) a ukázky nejen dobrých, ale i vadných výrobků umožňujících učitelům práci s chybou (vzniklé vlivem technologické nekázně, nevhodné údržby apod.). Škola citelně postrádá mechanickou laboratoř pro zkoušení plošných a délkových textilií.

Odborný výcvik sledovaných oborů probíhá ve školních dílnách, vzdálených od školy asi 20 minut chůze. Krejčovské, obuvnická i brašnářská dílna jsou prostorné, výborně osvětlené a větratelné. Uspořádání pracovišť žáků je promyšlené a funkční, prostředí je velmi podnětné a estetické. Strojní vybavení je moderní a udržované. Počet specializovaných pracovišť umožňuje pracovat bez prostojů.

Na vysoké úrovni jsou i ostatní prostory – jídelna (obědy jsou dováženy společností Eurest), šatny, sociální zařízení, prodejna, sklady. Psychohygienické podmínky v budově dílen jsou občas narušovány vibracemi, které se přenáší ze sousedícího závodu na výrobu prefabrikátů.

Domov mládeže provozuje svou činnost v pětipodlažní budově umístěné v centru města. Žáci jsou v současné době ubytováni ve třech podlažích, každé má kapacitu 30 lůžek. Zbývající ubytovací kapacity jsou využívány jako penzion, je zde rovněž umístěn ekonomický úsek školy a prodejna školních výrobků. Pokoje i celý domov byly vzorně čisté a esteticky působící. Ubytovací jednotky jsou třílůžkové, vždy dvě jsou spojeny sociálním zařízením (umývárna, sprcha, WC). Jejich vybavení odpovídá standardu (válendy s úložným prostorem, skříně, stoly, židle). Na každém podlaží je kuchyňka s vařičem, varnou konvicí, mikrovlnnou troubou a lednicí. K přípravě na vyučování slouží studovna. V době volného času mohou ubytovaní žáci využívat šicí dílnu, cvičební sál, posilovnu, hernu na stolní tenis a šipky, knihovnu s pěti počítači připojenými na internet a klubovnu s televizí a videorekordérem. Pro míčové hry pronajímá domov mládeže v zimním období sokolovnu. Celodenní stravování ubytovaným žákům poskytuje školní restaurace vzdálená asi 100 m od domova mládeže. K relaxaci mohou využívat i venkovní prostory s travnatou plochou a ohništěm. Pro umístění náhle onemocnělého žáka je k dispozici zvláštní místnost se samostatným sociálním zařízením. Kapacita domova mládeže umožňuje jeho ředitele umístit všechny přihlášené žáky, navíc jsou ubytovány i žákyně Obchodní akademie Lysá nad Labem, která má stejného

zřizovatele. V průběhu školního roku se počet ubytovaných žáků snižuje, při zahájení školního roku 2004/2005 bylo ve stavu 61 žáků, v průběhu inspekce 47. Nepotřebné prostory pronajímá škola soukromým firmám a subjektům a z výtěžku posiluje svůj rozpočet provozních prostředků.

Materiální podmínky umožňují kvalitní realizaci sledovaných oborů, podporují rozvoj osobnosti žáků a jsou hodnoceny jako velmi dobré.

PRŮBĚH A VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ

Vyučované obory

Škola ve své součásti Střední odborná škola ve školním roce 2004/2005 dosud nevyučuje - obor 32-41-M/002 Zpracování usní, plastů a pryže schválený s platností od 1. září 2004 nebyl v minulém školním roce otevřen a nově schválený obor 82-41-M/022 Modelářství a návrhářství oděvů bude otevřen až 1. září 2005. Talentové přijímací zkoušky již proběhly.

Škola ve své součásti Střední odborné učiliště vyučuje ve školním roce 2004/2005 v souladu s aktuálně platným *Rozhodnutím o zařazení do sítě škol, předškolních a školských zařízení* podle platných učebních dokumentů dále uvedené obory studia, ve kterých byly v průběhu inspekce provedeny hospitace:

1) obor 31-43-L/006 **Operátor oděvní výroby – obchodní činnost** je vyučován v denním čtyřletém studiu v 1. ročníku dle učebních dokumentů čj. 20 531/04-23 schválených MŠMT ČR dne 8. června 2004 s platností od 1. září 2004 počínaje 1. ročníkem a ve vyšších ročnících dle učebních dokumentů čj. 23 390/92-211 schválených MŠMT dne 17. září 1992 s platností od 1. září 1992 počínaje 1. ročníkem,

2) obor 31-58-H/001 **Krejčí** je vyučován v denním tříletém studiu dle učebních dokumentů čj. 15 838/01-23 schválených MŠMT ČR dne 12. dubna 2001 s platností od 1. září 2001 počínaje 1. ročníkem,

3) obor 32-52-H/001 **Brašnář** je vyučován v denním tříletém studiu dle učebních dokumentů čj. 26 024/2000-23 schválených MŠMT ČR dne 24. srpna 2000 s platností od 1. září 2000 počínaje 1. ročníkem,

4) obor 32-54-H/006 **Obuvník** je vyučován v denním tříletém studiu dle učebních dokumentů čj. 17 878/2000-23 schválených MŠMT ČR dne 19. dubna 2000 s platností od 1. září 2004 počínaje 1. ročníkem

Výuka všeobecně vzdělávacích předmětů v 1. a 2. ročníku oborů Krejčí, Brašnář a Obuvník, výuka odborných předmětů v 1., 2. a 3. ročníku oborů Brašnář a Obuvník, výuka odborných předmětů v 1. a 2. ročníku Krejčí probíhá vždy společně v jedné učebně, což kvalitu vzdělávání rozhodně nezvyšuje.

5) obor 64-41-L/515 **Podnikání v technických povoláních** je vyučován v dvouletém denním nástavbovém a tříletém dálkovém nástavbovém studiu v 1. ročníku dle učebních dokumentů čj. 31 236/03-21 schválených MŠMT ČR dne 11. února 2004 s platností od 1. září 2004 počínaje 1. ročníkem a ve 2. a 3. ročníku dle učebních dokumentů čj. 28 679/97-71 schválených MŠMT ČR dne 14. října 1997 s platností od 1. září 1998 počínaje 1. ročníkem,

Výuka předmětu materiály v 1. a 2. ročníku tohoto oboru probíhá společně v jedné učebně, což není ideální ani pro vyučující ani pro žáky.

6) obor 31-43-L/501 **Oděvnictví** je vyučován v dálkovém nástavbovém tříletém studiu v 1. ročníku dle učebních dokumentů čj. 21 359/04-23 schválených MŠMT ČR dne 23. června 2004 s platností od 1. září 2004, počínaje 1. ročníkem, a ve 2. a 3. ročníku dle učebních dokumentů čj. 13 797/95-23 schválených MŠMT dne 17. března 1995 s platností od 1. září 1995 počínaje 1. ročníkem.

Škola vyučuje podle svých platných učebních dokumentů, které převzala z učebních dokumentů schválených MŠMT a které ředitelka školy vhodně upravila ve své kompetenci pro podmínky školy a v souladu s předpokládaným uplatněním žáků tak, že zvýšila (snížila) týdenní hodinovou dotaci některých povinných předmětů a zavedla volitelné předměty. Škola si dosud nevytvořila svůj školní vzdělávací program. Učební osnovy mají vyučující rozpracovány do osobních časových tematických plánů, které posuzuje metodická komise, schvaluje ředitelka školy a jejich plnění kontroluje zástupkyně ředitelky. Tematické plány dokládají plánování výuky a jsou vyučujícími dodržovány.

Porovnáním učebních osnov a třídních knih bylo zjištěno, že osnovy jsou (co do obsahu) řádně naplňovány. Avšak kontrolou třídních knih bylo zjištěno, že ve školním roce 2003/2004 téměř ve všech třídách nebyl dodržen minimální počet odučených hodin stanovený učebními plány a to většinou ve více vyučovacích předmětech, tj. 33 hodin (ve 4. ročníku 30 hodin) ročně v předmětu s jednohodinovou dotací, 66 (resp. 60) hodin v předmětu s dvouhodinovou dotací atd. Například ve třídě 1.A v předmětu základy ekologie bylo odučeno 29 hodin za rok místo 33 hodin, v předmětech oděvní materiály 54 hodin, oděvní technologie 62 hodin a tělesná výchova 54 hodin místo 66 hodin, v předmětu cizí jazyk bylo odučeno 88 hodin místo 99 hodin, nebo ve třídě 1.B v předmětech praktická cvičení bylo odučeno 26 hodin a v občanské nauce 29 hodin místo 33 hodin, v předmětech technologické operace 52 hodin, oděvní materiály 59 hodin a konstrukce oděvů 62 hodin místo 66 hodin atd. Tím byly porušeny učební plány schválené MŠMT. Důvody jsou částečně objektivní (státní svátky, akce mimo školu), částečně subjektivní (nepravdivosti v rozvrhu hodin, nezajištění odborného suplování v případě nepřítomnosti vyučujícího). Kontrolní činnost v této oblasti není dostatečná.

Kontrolovaná pedagogická dokumentace školy i domova mládeže je kompletní a je vedena na předepsaných tiskopisech i v elektronické podobě, údaje o žácích jsou účinně chráněny. Zatímco třídní výkazy obsahují kompletní údaje o žácích, třídní knihy nezachycují průběh vzdělávání ve sledovaných předmětech vždy průkazně. Zápisy nekopírují témata učebních osnov, některé jsou obecné a nevypovídají dostatečně o probíraném učivu.

Organizační řád školy popisuje organizaci vyučování, jeho součástí je provozní řád, který shrnuje zásady provozu školy, na něj navazují provozní řady dílen odborného výcviku a domova mládeže. Řád je vytvořen s ohledem na jeho podmínky školy a byl aktualizován v souvislosti s přijetím nových právních předpisů platných po 1. 1. 2005.

Protokoly o komisionální zkoušce, maturitní zkoušce, závěrečné zkoušce a přijímacím řízení ve školním roce 2003/2004 jsou vedeny, protokoly o komisionální zkoušce, maturitní zkoušce a závěrečné zkoušce jsou na předepsaném tiskopise. Údaje jsou úplné a správné.

Dále bylo zjištěno, že název školy uvedený na kulatém razítku školy (Střední odborná škola a Střední odborné učiliště Lysá nad Labem) se neshoduje s názvem školy uvedeném na zřizovací listině a rozhodnutí o zařazení do sítě škol (Střední odborná škola a Střední odborné učiliště Lysá nad Labem, Stržiště 475).

Základním dokumentem pro stanovení cílů na všech úsecích života školy v tomto školním roce je *Plán hlavních úkolů pro školní rok 2004/2005*. Školní řád zahrnuje práva i povinnosti žáků. Na pravidla chování žáků ve škole navazují pravidla chování žáků v odborných

učebnách. Neméně důležitý je podrobný *Plán enviromentálního vzdělávání a výchovy pro rok 2004/2005, Plán kontrolní a hospitační činnosti na školní rok 2004/2005 a Plán ICT na školní rok 2004/2005 a 2005/2006.*

Rozvrh hodin je zpracován a jeho psychohygienu je vůči žákům i pedagogům příznivá. Délka přestávek a počet denních vyučovacích hodin respektuje ustanovení vyhlášky č.13/2005 Sb. Informační systém vůči žákům je na běžné úrovni. Žáci získávají informace prostřednictvím třídních učitelů nebo z nástěnek umístěných na chodbách školy. Rodiče žáků jsou informováni o studijních výsledcích na pravidelně konaných rodičovských schůzkách. V případě závažné změny v prospěchu a chování je informuje třídní učitel písemně nebo telefonicky.

Ve funkci výchovné poradkyně působí vyučující všeobecně vzdělávacích předmětů. Zajišťuje kontakty v oblasti výchovného poradenství s rodiči, úřadem práce a pedagogicko-psychologickou poradnou. Konzultace a rozhovory žáků s výchovnou poradkyní je možné realizovat po domluvě nebo v rámci stanovených hodin. Její působení na škole je přínosné a funkční.

Škola má kvalitně zpracovaný minimální preventivní program, který každoročně vyhodnocuje. Je nastaven na celou škálu oblastí prevence v konkrétních podmínkách školy (např. záškoláctví, drogová závislost, alkoholismus, kouření, kriminalita). Primární prevence je dle svého charakteru zařazena do jednotlivých předmětů (např. základy společenských věd, chemie, psychologie, právní nauka, marketing a management, oděvní materiály) a nabízí i další volnočasové aktivity (např. Červená stužka). Činnost metodika prevence je integrována do výchovně-vzdělávacího procesu a nabízí žákům i rodičům poradenské služby. Dobrá je spolupráce s K-centrem v Nymburce, centrem primární prevence, Policií ČR, pedagogicko-psychologickou poradnou a úřadem práce. Při prevenci i projednávání výchovných problémů jsou v rámci spolupráce kompetentních pracovníků školy s partnerskými institucemi hledány cesty k jejich optimálnímu řešení.

Ve škole nestuduje žádný žák, pro něhož by bylo třeba vypracovat individuální vzdělávací program, škola však eviduje dva žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a s platným záznamem k integraci. Kromě těchto žáků pracuje i s dalšími žáky, kteří již odborný posudek nemají.

Vedená pedagogická dokumentace zachycuje průkazně průběh vzdělávání, učební plány schválené MŠMT ve sledovaných studijních oborech však nejsou řádně dodržovány. Vnitřní i vnější informační systém je přizpůsoben velikosti a podmínkám školy, pro pedagogy, žáky i jejich zákonné zástupce je funkční.

Průběh a výsledky vzdělávání ve sledovaných předmětech

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětech český jazyk, občanská nauka a základy společenských věd

Sledovaná výuka českého jazyka a literatury byla v souladu s cíli vzdělávání ve středním odborném učilišti stanovenými učebními osnovami. Požadavek učebních osnov na rozdělení učiva do ročníků realizovala škola zpracováním tematických plánů. Ty jsou však stejně rámcové jako učební osnovy, neobsahují všechna témata jimi uváděná a funkci

transparentního rozdělení učiva plní nedostatečně. Prokazují to zápisy v třídních knihách vyučovaných tříletých oborů, zejména ve složce literární a komunikační výchovy. Aktuální příprava vyučující byla zaměřena především na obsahovou složku učiva. Také při rozpisu obsahu učiva občanské nauky a základů společenských věd do jednotlivých ročníků vycházely učitelky z platných učebních osnov. Témata hodin zapsaná v třídních knihách pro školní rok 2004/2005 ke dni inspekce odpovídají učební osnově. Příprava vyučujících byla pečlivá po stránce odborného obsahu vyučovaných témat. Ve vztahu k žákům ve třídách byla příprava v celém bloku předmětů nedostatečně zaměřená na jejich činnost.

Vyučování společenskovedních předmětů probíhalo v esteticky standardních kmenových učebnách, jejichž didaktická podnětnost není orientována na uvedené předměty. Učebnice sice žáci mají, ale jako informační zdroj je v hodinách využívali zřídka. Ve dvou hodinách občanské nauky byly hlavním informačním zdrojem poznatky získané z internetové sítě. V ostatních hodinách získávali žáci informace poslechem výkladu vyučujících. Z didaktické a výpočetní techniky byla dvakrát využita počítačová učebna, v českém jazyce jsou běžně využívány magnetofon a zpětný projektor, vzhledem k absenci promítacích pláten a zatemnění byla však jeho efektivita nižší.

V navštívených hodinách převažoval tradiční metodický postup v podobě frontálního vyučování s verbálním výkladem doprovázeným zápisem základních informací učitelkami na tabuli a žáky do sešitů. Z vyučovacích metod byly nejvýrazněji zastoupeny výklad a práce s textem. Výklad byl doplňován řízeným rozhovorem s aktivními žáky. Další metodické postupy doporučené učebními osnovami byly zastoupeny ojediněle. Ve sledovaných hodinách literární výchovy ve tříletých oborech byl zřejmý vysoký podíl literární historie na úkor práce s uměleckým textem, jeho interpretace či aktualizace. Menší pozornost byla věnována nácviku a hodnocení kultivovaného čtení včetně výslovnosti, obsah i rozsah komunikační výchovy byl málo zaměřen na budoucí profesi žáků. V občanské výchově bylo zaznamenáno zastoupení aktivních činností žáků především při aktualitách, v ostatních fázích výuky žáci poslouchali vyučující a zapisovali poznámky do sešitů. Shrnutí probraného učiva spočívalo ve stručném zopakování údajů zapsaných v sešitech, i na něm měly někdy vysoký podíl učitelky. Rezervy spočívají ve volbě takových forem a metod výuky, které by více formovaly žádanou postoj žáků. Úspěšnost učení se žáků odpovídala zvoleným metodám a formám práce. Vyučující verbálně žáky aktivizovaly, při převažující frontální výuce však měly omezenou aktuální zpětnou vazbu. Frekvence zadávání domácích úkolů je vysoká zvláště v českém jazyce.

Žáci byli motivováni příznivou atmosférou ve třídě, zajímavým vyprávěním vyučujících, aktualizací učiva, regionální tematikou a aktivizací svých znalostí z běžného života či z výuky. Výrazným motivačním prvkem jsou i školou organizované návštěvy divadel, kin, výstav, ale i exkurze a možnost pracovat s internetem.

Pravidla stanovená pro interakci a komunikaci mezi učitelkami a žáky byla jejich většinou akceptována, někteří však reagovali živelně. Vyučující mají u žáků přirozenou autoritu, jejich komunikační úroveň je velmi dobrá. Žákům však svěřovaly častěji kompetence posluchačů a zapisovatelů než aktivních řešitelů zadaných úkolů.

K hodnocení znalostí žáků sloužily převážně metody individuálního ústního nebo frontálního písemného zkoušení. Klasifikace byla přiměřeně náročná, její četnost velmi dobrá, známka byla vždy oznámena a stručně zdůvodněna. Na hodnocení se spolupodíleli i žáci. Při prověřování znalostí jednotlivců byli ostatní žáci většinou zaměstnáni zadanými úlohami.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětech český jazyk a literatura, občanská výchova a základy společenských věd jsou celkově průměrné.

Průběh a výsledky vzdělávání v bloku předmětů matematika, fyzika a chemie

Hospitováno bylo v šestnácti hodinách (deset hodin v matematice, dvě hodiny ve fyzice a čtyři hodiny v chemii). Inspekční činnost proběhla ve třech studijních oborech SOU: 31-43-L/006 Operátor oděvní výroby - obchodní činnost, v nástavbovém studiu oboru 64-41-L/515 Podnikání v technických povoláních a dálkovém studiu 31-43-L/501 Oděvnictví. Výuka probíhala v souladu s cíli stanovenými učebními osnovami sledovaných oborů studia. Plánování výuky je dokladováno časově tematickými plány s měsíčním rozvržením učiva. Obsahem i rozsahem rámcově souhlasí se schválenými učebními dokumenty. Ze zápisů v třídních knihách a namátkové kontroly poznámek v sešitech žáků vyplývá, že osnovy jsou plněny. Příprava na jednotlivé vyučovací hodiny byla promyšlená a převážně zaměřená na činnost žáků.

Pro výuku matematiky jsou materiální podmínky dobré. Pro fyziku disponuje škola zastaralými pomůckami, které nepoužívá. Ve škole sice nejsou odborné učebny, ale žáky lze přesunout do učebny výpočetní techniky, případně umístit didaktickou nebo mobilní techniku v kmenových učebnách. Pro výuku matematiky byly využity stereometrické modely a zpětný projektor. Výuka chemie probíhá střídavě v kmenových učebnách a chemické laboratoři. V každé hodině byl použit zpětný projektor.

Sledované hodiny matematiky byly většinou organizačně založeny na frontální práci s využitím zpětného projektoru pro kontrolu výpočtů. Pro zpestření a prohloubení logického myšlení byly v několika hodinách matematiky zařazeny příklady z oblasti zajímavé matematiky. Pro samostatnou práci žáků byl vytvářen prostor. V hodinách chemie dominantně používanou metodu představoval promyšlený a dobře strukturovaný výklad, který byl provázen diktováním a promítnutím zápisu pomocí zpětného projektoru. V jedné hodině vyučující využila učebnu výpočetní techniky, kde k doplnění výkladu použila dataprojektor a multimediální program. Do dvou hodin chemie byly zařazeny laboratorní práce, které byly vyučující velmi kvalitně připraveny. Hospitované hodiny fyziky byly velmi podnětné. Úkoly zadané s využitím multimediálního programu prohloubily názornost výuky a samostatnost žáků.

Úvodní motivace byla prováděna formou seznámení se žáků s cílem a obsahem učiva. Učivo navazovalo na probranou látku, hodnocení bylo objektivní a zdůvodněné. Ve dvou případech byli žáci vyzváni k sebehodnocení. V průběhu hodin učitelky oceňovaly žákovský pokrok, v některých hodinách matematiky byla zaznamenána pochvala. Znalosti a dovednosti žáků si vyučující ověřovaly průběžnou formou společného frontálního opakování, individuálním zkoušením a písemnými testy. Jen v některých hodinách byly zaznamenány malá motivace žáků a nízké zapojení do práce. Většina hodin postrádala závěrečné opakování a zhodnocení práce žáků. Domácí úkoly byly zadávány v návaznosti na probrané učivo, případně na procvičení starších témat.

Ve sledovaných hodinách bylo k žákům přistupováno individuálně. Vztahy mezi žáky a učitelkami se odvíjely na vzájemném respektování a dodržování stanovených pravidel. Vyučující vystupovaly přátelsky. Komunikativní dovednosti žáků byly rozvíjeny nejčastěji formou řízeného rozhovoru v reakcích na výklad vyučujících a na jimi pokládané otázky. Žáci měli většinou dostatečný prostor pro vyjádření vlastního názoru, který byl vyučujícími akceptován. Ve třídách vládla příjemná pracovní atmosféra.

Průběh a výsledky vzdělávání v bloku předmětů matematika, fyzika a chemie byly velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání v anglickém jazyku

Celkem se ve škole vyučuje 50 hodin angličtiny v dvoutýdenním cyklu, hospitováno bylo v 10 hodinách. Předmět je vyučován s časovou dotací 3 hodiny týdně ve všech ročnících oborů 31-43-L/006 Operátor oděvní výroby a 64-41-L/515 Podnikání v technických povoláních a s dotací 0,75 hodiny konzultací týdně ve všech ročnících oboru 31-43-L/501 Oděvnictví (dálkové studium). Výuka odpovídá cílům a zásadám středního odborného vzdělávání, školní učební plán je u všech sledovaných oborů v souladu s učebními dokumenty. Cíle výuky byly stanoveny vhodně a přiměřeně k aktuálnímu stavu třídy a byly ve většině hodin přesně konkretizovány. Probírané učivo dobře navazovalo na předcházející látku. Vyučující podle schválených učebních osnov vypracovali pro výuku ve všech třídách časově tematické plány. Po formální stránce měly plány obvyklou úroveň, jejich soulad s realitou dokládaly zápisy v třídních knihách. V přípravě všech pedagogů na hodiny nebyla metodická složka zanedbávána na úkor složky obsahové.

Povinný předmět anglický jazyk vyučovali dva vyučující, oba mají odbornou kvalifikaci, avšak vyučují mimo svou specializaci. Tento fakt však nemá téměř žádný negativní vliv na kvalitu sledované výuky, oba učitelé jsou plně kompetentní. Po věcné a odborné stránce bylo vyučování vedeno správně; drobné formální chyby, kterých se učitelé občas dopouštěli, pramenily z jejich dominantního vedení výuky.

Sledované hodiny probíhaly buď v odborné jazykové učebně nebo v běžné kmenové učebně. Jejich didaktická podnětnost pro výuku anglického jazyka je však diametrálně odlišná. Při zadávání práce učitelé využívali učebnice, ve dvou hodinách byly použity pracovní listy a další písemné materiály a v třech hodinách magnetofon.

Výuka byla většinou velmi dobře řízena. Hodiny byly organizačně založeny částečně na metodě frontální práce (opakování, výklad látky), částečně na individuální práci (konverzace s vyučujícím), vyskytla se též práce ve skupinách. Důraz byl kladen na opakování a procvičování probrané látky a řešení konverzačních situací, v konzultačních hodinách v dálkovém studiu spíše na zvětšování slovní zásoby a hledání souvislostí. Pozitivem byla evidentní snaha učitelů předat žákům co nejvíce jazykových dovedností a přitom je nezahltit nadbytečnou slovní zásobou a gramatickými podrobnostmi. Téměř v polovině sledovaných hodin byly použity nahrávky řeči rodilých mluvčích, někdy však pro žáky příliš obtížné. Tempo výuky bylo dobře voleno, byly zaznamenány zařazení herních prvků, soutěží a relaxace. Negativem bylo, že většina sledovaných hodin postrádala shrnující a hodnotící závěr.

Motivace a úspěšnost učení žáků byla ve většině hodin příkladná (nízký počet žáků ve skupinách, navíc vysoká nemocnost). Zájem žáků a jejich aktivita o výuku byla proměnlivá: od poměrně vysoké (v konverzačních a zábavných částech hodiny) až k nepatrné (při výkladu gramatických pravidel nebo při konzultacích). V hodinách, ve kterých byly nacvičovány situace z reálného života, byl zaznamenán zvýšený zájem žáků o výuku a zapojení se do ní. Analýza chyb v hodinách nebyla pozorována, vliv hodnocení na motivaci žáků jen zřídka, naopak osobní příklad pedagoga při nácvičku výslovnosti byl častý.

Pravidla stanovená pro komunikaci mezi vyučujícími a žáky byla jejich většinou akceptována, někteří však reagovali živelně. Přestože snaha o jejich aktivizaci byla u vyučujících zřetelná, podobně zřejmé byly i prvky pasivní rezistence menší části žáků. Úroveň komunikace vyučujících v angličtině byla velmi dobrá, kvantita i kvalita komunikace žáků byla obvykle podstatně horší, větší péči je nutné věnovat nácvičku souvislého mluveného projevu žáků v angličtině. Žáci měli možnost kdykoli vyjádřit svůj názor a s vyučujícím diskutovat.

Atmosféra při výuce byla pracovní. Upevňování sebedůvěry a výchova žáků k toleranci nebyly zaznamenány.

Hodnocení vědomostí žáků s klasifikací formou tradičního zkoušení proběhlo pouze v jedné sledované hodině, ve třech dalších hodinách volili vyučující formu slovního hodnocení (pochvalou a oceněním pokroku), individuální schopnosti žáků byly přitom respektovány. V ostatních hodinách však nebylo hodnocení žáků prováděno vůbec. Podklady pro klasifikaci získávali vyučující ústním a písemným zkoušením, počet známek zapsaných v žákovských knížkách byl uspokojivý. Málo využívané bylo průběžné hodnocení.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v anglickém jazyce jsou hodnoceny stupněm velmi dobrý.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětech výpočetní techniky

Výpočetní technika je vyučována v povinných předmětech **práce s počítačem** (v oborech 31-58-H/001 Krejčí, 32-52-H/001 Brašňář a 32-54-H/006 Obuvník) s časovou dotací 1 hodina v týdně v 1. a 2. ročníku (spojené ročníky) a se stejnou dotací v 2. ročníku oboru 64-41-L/515 Podnikání v technických povoláních, **základy práce s počítačem** (v oboru 31-43-L/006 Operátor oděvní výroby) s časovou dotací 1 hodina týdně v 3. a 4. ročníku a v předmětu **informační a komunikační technologie** v 1. ročníku oboru 31-43-L/006 Operátor oděvní výroby oboru s dotací 1 hodina týdně a v oboru 64-41-L/515 Podnikání v technických povoláních s dotací 2 hodiny týdně. Posledně uvedený předmět je vyučován podle nových učebních dokumentů čj. 22 305/2004-23 schválených MŠMT dne 1. července 2004 s platností od 1. září 2004 počínaje 1. ročníkem. Celkem je vyučováno 21 hodin vyjmenovaných předmětů v dvoutýdenním cyklu, hospitováno bylo v 6 hodinách. Výuka je realizována ve všech ročnících v souladu s učebními dokumenty uvedených studijních oborů, který ředitelka školy ve své kompetenci dopracovala a upřesnila. Třídy 1.N a 2.N jsou na výuku sledovaných předmětů děleny na dvě skupiny.

Cíle výuky byly stanoveny konkrétně a přiměřeně k aktuálnímu stavu tříd. Učivo vhodně navazovalo na látku předcházející. Příkladná byla věcná a organizační příprava obou učitelek na každou vyučovací hodinu. Vyučující měly pro každou třídu, v níž výuka probíhá, vypracovaný rámcový celoroční časově tematický plán učiva pro daný školní rok, tyto plány po stránce obsahové, metodicko-didaktické i formální splňovaly požadavky kladené učebními osnovami.

V hodinách uvedených předmětů byly provedeny hospitace v hodinách dvou vyučujících. Ačkoli obě učitelky vyučují mimo svou specializaci a jedna z nich teprve pedagogické vzdělání dokončuje, jsou zcela kompetentní, odborně na výtečné úrovni, chybějící odborné vzdělání nemá podstatný vliv na kvalitu výuky.

Předměty výpočetní techniky jsou vyučovány v počítačové učebně, jejíž vybavení je popsáno výše. Mimo počítačů bylo zaznamenáno též použití datového projektoru. Učebnice žáci nemají, místo toho jim v některých hodinách vyučující diktují poznámky do sešitů. Základním materiálem pro rozvoj materiálního vybavení v této oblasti je *Plán ICT na školní rok 2004/2005 a 2005/2006*.

Metody práce spočívaly ve vzájemném prolínání slovního projevu, demonstrace a individuálních experimentů žáků při ověřování alternativ dalšího postupu. Organizace vyučovacích hodin byla poměrně jednoduchá: po stručném úvodu následovalo krátké opakování dříve probrané látky (bez hodnocení a klasifikace) a výklad látky nové. Poté přišlo

na řadu ověření a procvičení nové látky na počítačích. Převládala vždy činnostní výuka. Vyučující obcházely jednotlivá pracoviště, kontrolovaly postup a výsledky žákovských prací, individuálně dopomáhaly a radily žákům. Jen v některých hodinách však zbyl čas na shrnutí probrané látky a závěr. Aplikované metody výuky byly účelné, tempo přiměřené, chvilky relaxace žáků byly pozorovány.

Vzhledem k atraktivitě práce na počítačích byla ve všech hodinách motivace a zájem žáků o výuku na vysoké úrovni, žáci byli aktivní a samostatně zpracovávali zadané úkoly. Teorie byla ve většině hodin vhodně spojena s praxí, žáci si hned po výkladu mohli nové poznatky procvičit na počítačích. Často byly využívány zkušenosti žáků z jejich zájmové a domácí počítačové práce. Použití analýzy chyb nebylo zaznamenáno.

Výraznou předností sledovaných hodin byla přirozená komunikační lehkost, samozřejmost v poskytování rady a v případě akutní potřeby i přímé pomoci. Velmi dobrý a vstřícný verbální projev vyučujícího vytvářel ve všech třídách klidnou pracovní atmosféru a žáci aktivně reagovali na aktuální dění ve výuce. Komunikace mezi vyučující a žáky byla oboustranně vlídná a vstřícná. Rozvoji komunikačních dovedností žáků nebyl věnován dostatečný čas, neboť dominantní roli hrála práce na počítačích. Prostor pro vyjádření vlastního názoru a vzájemné respektování se dal najít ve všech navštívených hodinách, upevňování sebedůvěry a výchova k toleranci byla zaznamenána jen zřídka.

Ověřování vědomostí žáků probíhalo převážně formou zjišťování, zda žáci jsou schopni úspěšně aplikovat získané poznatky a dovednosti na praktický příklad. Hodnocení vědomostí s klasifikací se v hodinách vyskytlo pouze jednou, slovní hodnocení (pochvalou a oceněním pokroku) bylo prováděno jen zřídka, avšak v některých hodinách byly zadány úkoly, jejichž výsledky byly vyučujícím vyhodnoceny později.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětech výpočetní techniky měl celkově velmi dobrou úroveň.

Průběh a výsledky vzdělávání v odborných teoretických předmětech v oborech 31-43-L/006 Operátor oděvní výroby, 31-58-H/001 Krejčí, 32-54-H/006 Obuvník a 32-52-H/001 Brašnář (oděvní technologie, konstrukce oděvů, oděvní materiály, oděvní stroje a zařízení, technologické operace, nauka o materiálech)

Hodnocení vychází z hospitací u všech tří učitelek teoretických profilových předmětů.

Teoretické odborné předměty oděvního zaměření učí dvě učitelky, teoretické odborné předměty oborů brašnář a obuvník jedna učitelka. Pouze jedna splňuje kvalifikační předpoklady v plném rozsahu.

Vzdělávání v odborném výcviku oděvního oborů zajišťuje šest učitelek, odborný výcvik oborů obuvník a brašnář jedna vyučující, která učí i teoretické předměty. Pro tuto činnost splňuje kvalifikační předpoklady pět vyučujících (jedna nemá požadovanou minimální praxi v oboru).

Vzhledem k malému počtu žáků tříletých učebních oborů je výuka odborných předmětů organizována tak, že jsou spojovány nejen ročníky (u oboru krejčí 1. s 2. ročníkem), ale i obory (všechny ročníky oboru brašnář se učí společně se všemi ročníky oboru obuvník). Přestože se jedná o malý kolektiv (i po spojení jen 14 žáků), jsou nároky na přípravu učitele nesmírně náročné (de facto souběžná výuka šesti skupin), zvláště v předmětech, v nichž se osnovy obsahově významněji liší (např. technologie, stroje a zařízení). Navíc nejsou ve škole k dispozici vhodné učební texty.

Učitelky se na všechny sledované hodiny zodpovědně připravily. Žáky obvykle v úvodu seznámili s tématem a organizací hodiny, cíle výuky většinou neuváděli. Nároky na práci byly přiměřené věku žáků a respektovaly jejich vzdělávací potřeby. Probírané učivo navazovalo na předcházející témata. V některých předmětech byla zjištěna různá míra zpoždění oproti časově-tematickému plánu.

Výuka probíhala buď v čistém, estetickém prostředí kmenových tříd, nebo odborných učebnách jednotlivých oborů. Jejich podnětnost zvyšovaly vystavené práce žáků, které se ale málo vztahovaly k právě probírané látce. Stabilně zabudovanou didaktickou technikou byly vybaveny jen některé z nich. Její využívání v hodinách bylo efektivní. Nedostatkem byla chybějící promítací plátna. Všechny učebny bylo možno zastínit. Ve všech jsou nainstalovány kvalitní bílé tabule, chybí alespoň jedna tabule s rastroem pro usnadnění výuky tkalcovských vazeb.

Používané formy a metody byly ve sledovaných hodinách výrazně odlišné. U spojovaných tříd tříletých učebních oborů byla důsledně uplatňována metoda skupinového vyučování, u maturitního oboru bylo vyučováno frontálně. Skupinovou výukou s jasně zadanými úkoly byla významně posilována schopnost žáků aktivně a samostatně se vzdělávat. Role učitele jako organizátora a zdroje informací byla vyvážená. V některých hodinách u čtyřletého oboru nebylo dostatečně dbáno na psychohygienické zásady výuky, což se projevovalo ztrátou soustředění žáků.

Výuka byla po odborné stránce na velmi dobré úrovni. Chybějící pedagogické vzdělání vyučujících oborů brašnář a obuvník se projevilo zejména u spojovaných tříd v promyšlenější volbě metodických postupů (stavbě a organizaci hodin, volbě forem motivace a aktivizace, respektování psychohygienických zásad výuky). Důsledkem byla celkově málo efektivní teoretická výuka.

Vstupní i průběžné motivaci byla věnována náležitá pozornost. Učitelé si ihned zpětnovazebně ověřovali stupeň pochopení probírané látky. Žáci byly aktivizováni navozováním problémových situací, málo však byla využívána metoda práce s chybou.

Při hodnocení žáků je využíván celý rozsah klasifikační stupnice. V přiměřené míře učitelé žáky průběžně chválili a oceňovali i snahu o pokrok. Při zkoušení nebyl patrný rozvoj schopnosti sebehodnocení žáků. Závěrečné zhodnocení práce v hodině neprováděl žádný učitel.

Pravidla komunikace a slušného chování mezi vyučujícími a žáky byla dodržována. Jednání vyučujících bylo přátelské, partnerské. Rezervy jsou v rozvoji komunikativních dovedností žáků. Ve většině sledovaných předmětů byli vedeni k úhlednému grafickému projevu a schopnosti vytvářet si samostatně strukturované poznámky.

Úroveň vzdělávání ve sledovaných teoretických předmětech je dobrá.

Průběh a výsledky vzdělávání v odborném výcviku v oborech 31-43-L/006 Operátor oděvní výroby, 31-58-H/001 Krejčí, 32-54-H/006 Obuvník a 32-52-H/001 Brašnář

Kontrolován byl průběh pracovního dne u dvou skupin žáků 2. ročníku oboru 31-43-L/006 Operátor oděvní výroby, dvou skupin žáků 2. a 3. ročníku oboru 31-58-H/001 Krejčí a jedné skupiny složené ze žáků oborů 32-52-H/001 Brašnář a 32-54-H/006 Obuvník.

Všech pět učitelek, které výcvik vedly splňuje podmínky odborné kvalifikace.

Plánování a příprava praktického vyučování je promyšlená. Výcvik probíhá podle platných osnov. Překročení povoleného počtu žáků ve skupině nebyl zjištěn. Deníky odborného výcviku jsou řádně vedeny. Drobné nedostatky byly odstraněny ještě v průběhu inspekce. Pro zvýšení průkaznosti bylo doporučeno jednotlivé tématické celky v přiřazovacím plánu detailněji rozepisovat. Proškolení žáků z bezpečnostních předpisů je prováděno v souladu s předpisy. Povinná dokumentace je vedením školy pravidelně kontrolována.

Vlastní průběh vyučování ukázal na pečlivou přípravu všech vyučujících. Jednotky měly logickou, žáky zažitou a akceptovanou stavbu. Ti pracovali soustředěně, samostatně a s chutí, každý svým individuálním tempem. Učitelky jejich práci průběžně sledovaly, korigovaly, nové pracovní postupy vždy nejprve samy předvedly. Dbaly na dodržování pracovní a technologické kázně i bezpečnostních, protipožárních a hygienických zásad. Individuální přístup učitelek k žákům byl citlivý a vstřícný. Oceňovali dobré výsledky, ale vhodnou formou i snahu o pokrok.

Úroveň vzdělávání v odborném výcviku sledovaných oborů je vynikající. Dává záruku kvalitního a efektního předávání potřebných návyků a dovedností žákům.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Systematická autoevaluace, která hodnotí výsledky školy a efektivitu výchovně vzdělávacích procesů v širších souvislostech, prozatím škole chybí, nové vedení školy si však význam autoevaluace uvědomuje. Mimo běžné klasifikace škola zjišťuje výsledky vzdělávání prostřednictvím testů SCIO (pro žáky 1. ročníků školy) a testů Maturita nanečisto a CERMAT (pro žáky maturitních ročníků). Žáci školy se dále zúčastňují regionálních i celostátních odborných soutěží a přehlídek, jako jsou předváděcí a prodejní akce, módní přehlídky, návrhy oděvů a nových technologií zpracování materiálů, kde je hodnocena odborná i estetická stránka žakovských modelů a výrobků. Na tyto akce žáci vytvářejí módní návrh na oděvní modely a kožené doplňky, výrobek technologicky zpracují a sami předvedou. Zpravidla probíhá nejprve školní kolo soutěže, nejlepší výtvoři postupují do celostátních kol v rámci výstav „Vzdělání a řemeslo“ v Českých Budějovicích, „Mladý módní tvůrce“ v Jihlavě, „Avantgarda“ a „Elegance“ v Lysé nad Labem. Účast na nich umožňuje vedení školy porovnat úroveň vědomostí, dovedností a invence žáků s úrovní žáků jiných škol. Vzhledem k zaměření školy se žáci předmětových soutěží a olympiád ve větší míře nezúčastňují, výjimkou jsou literární soutěže vyhlašované školou, krajem, MŠMT a v tisku. Pozornost je věnována zejména uplatnění absolventů na trhu práce a průběhu dalšího studia některých žáků na příbuzných oborech vyšších odborných a vysokých škol. Poměrně malý význam je prozatím přikládán sledování a analýze výchovně vzdělávacího procesu přímo v hodinách. Získané poznatky jsou ve škole diskutovány zejména členy předmětových komisí, jsou přijímána dílčí opatření. Škola však ještě nemá vytvořen systém indikátorů kvality, který by umožňoval řešení vedoucí k systematickému zlepšování vzdělávacího procesu.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání

Úroveň průběhu a výsledků vzdělávání v byla hodnocena jako velmi dobrá (v odborném výcviku dokonce jako vynikající).

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Škola velmi dobře spolupracuje s vedením města Lysá nad Labem, Výstavištěm Lysá n. L. a dalšími výrobními i oděvními firmami v oboru. Často se zúčastňuje jejich akcí a předvádí výrobky svých žáků. Je pevně spojena s regionem, při vhodných příležitostech těží ze své historie a úspěšně se prezentuje na veřejnosti. Úzce spolupracuje se školami podobného zaměření v celé republice.

Pro své žáky pořádá velké množství kulturních, sportovních a turistických akcí, různé výtvarné aktivity, kurzy aranžování, umožňuje jim používat počítače a internet v knihovně i v mimoškolní době, organizuje nácvičky předváděcích a prezentačních akcí atd. Podrobnosti o zmiňovaných aktivitách jsou uvedeny ve výroční zprávě za školní rok 2003/2004.

Uvedené aktivity významně doplňují výchovu a vzdělávání včetně rozvoje osobnosti budoucích absolventů. Sportovní, kulturní a další činnosti hrají důležitou roli v oblasti prevence sociálně-patologických jevů.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. *Zřizovací listina Střední odborné školy a Středního odborného učiliště, Lysá nad Labem, Stržiště 475 čj. OŠMS/3032/2001 vydaná dne 18. září 2001 s platností od 1. července 2001*
2. *Dodatek č. 1 zřizovací listiny čj. 8762/2004/ŠKO vydaný dne 10. června 2004 s platností od 1. září 2004*
3. *Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 31 236/03-21 vydané MŠMT ČR dne 11. února 2004 s platností od 1. září 2004*
4. *Předinspekční dokumentace vypracovaná ředitelkou školy*
5. *Třídní knihy tříd 1.A, 1.B, 1.N, 1.DSP, 1.DSO, 2.A, 2.B, 2.N, 2.DS, 3.A, 3.B, 3.DS a 4.A vedené ve školním roce 2004/2005*
6. *Třídní knihy tříd 1.A, 1.B, 1.N, 1.DSP, 1.DSO, 2.A, 2.B, 2.N, 2.DS, 3.A, 3.B, 3.DS a 4.A vedené ve školním roce 2003/2004*
7. *Třídní výkazy tříd 1.A, 1.B, 1.N, 1.DSP, 1.DSO, 2.A, 2.B, 2.N, 2.DS, 3.A, 3.B, 3.DS a 4.A*
8. *Učební dokumenty oboru 31-43-L/006 Operátor oděvní výroby – obchodní činnost čj. 20 531/04-23 schválené MŠMT dne 8. června 2004 s platností od 1. září 2004 počínaje 1. ročníkem*

9. *Učební dokumenty oboru 31-43-L/006 Operátor oděvní výroby – obchodní činnost* čj. 23 390/92-211 schválené MŠMT dne 17. září 1992 s platností od 1. září 1992 počínaje 1. ročníkem
10. *Učební dokumenty oboru 31-58-H/001 Krejčí* čj. 15 838/01-23 schválené MŠMT dne 12. dubna 2001 s platností od 1. září 2001 počínaje 1. ročníkem
11. *Učební dokumenty oboru 32-52-H/001 Brašnář* čj. 26 024/2000-23 schválené MŠMT dne 24. srpna 2000 s platností od 1. září 2000 počínaje 1. ročníkem
12. *Učební dokumenty oboru 32-54-H/006 Obuvník* čj. 17 878/2000-23 schválené MŠMT dne 19. dubna 2000 s platností od 1. září 2000 počínaje 1. ročníkem
13. *Učební dokumenty oboru 31-43-L/501 Oděvnictví – dálkové studium* čj. 21 359/04-23 schválené MŠMT dne 23. června 2004 s platností od 1. září 2004 počínaje 1. ročníkem
14. *Učební dokumenty oboru 31-43-L/501 Oděvnictví* čj. 13 797/95-23 schválené MŠMT dne 17. března 1995 od 1. září 1995 počínaje 1. ročníkem
15. *Učební dokumenty oboru 64-41-L/515 Podnikání v technických povoláních* čj. 28 679/97-71 schválené MŠMT dne 14. října 1997 s platností od 1. září 1998 počínaje 1. ročníkem
16. *Tematické plány vyučovacích předmětů a skupin předmětů uvedených v předmětu inspekce*
17. *Školní řád* pro školní rok 2004/2005 z 21. února 2005, bez čj.
18. *Plán personálního rozvoje pedagogických pracovníků*, bez data a čj.
19. *Plán enviromentálního vzdělávání a výchovy pro rok 2004/2005*, bez data a čj.
20. *Plán kontrolní a hospitační činnosti na školní rok 2004/2005*, bez data a čj.
21. *Výroční zpráva za školní rok 2003/2004* ze dne 12. července 2004, bez čj.
22. *Rozvrh hodin všech tříd ve školním roce 2004/2005 ke dni kontroly*
23. *Zápisy z porad vedení školy* ze dne 11. 10. a 16. 12. 2004, 7. 1. a 21. 3. 2005
24. *Zápisy z pedagogických rad* dne 17. února 2005 a 25. ledna 2005
25. *Zápis z metodické komise všeobecně vzdělávacích předmětů* ze dne 25. 1. 2005, bez čj.
26. *Plán práce výchovného poradce a školního metodika prevence pro školní rok 2004/2005*, bez data a čj.
27. *Minimální preventivní program v oblasti sociálně patologických jevů „Škola bez drog“ ve školním roce 2004/2005*, bez dat a čj.
28. *Plán hlavních úkolů pro školní rok 2004/2005*, bez data a čj.
29. *Organizační řád SOŠ a SOU v Lysé nad Labem* z 31. srpna 2004, bez čj.
30. *Provozní řád SOŠ a SOU v Lysé nad Labem* z 31. srpna 2004, bez čj.
31. *Provozní řád odborné učebny výpočetní techniky* ze dne 1. 9. 2005
32. *Provozní řád odborné učebny chemie* ze dne 1. 9. 2005
33. *Provozní řád dílen odborného výcviku* z 31. srpna 2004, bez čj.
34. *Provozní řád domova mládeže* z 31. srpna 2004, bez čj.
35. *Vnitřní řád domova mládeže* z 26. srpna 2004, bez čj.
36. *Koncepce rozvoje Středního odborného učiliště místního hospodářství Lysá nad Labem do roku 2006* ze dne 30. září 2003, bez čj.
37. *Deníky odborného výcviku jednotlivých skupin tříd 2A, 2B – obor krejčí, 1B, 2B, 3B, - obor brašnář a obuvník pro školní rok 2004/2005*

38. *Protokol o komisionální zkoušce* ze dne 3. 2. 2005
39. *Protokol o přijímacím řízení* ze dne 19. 4. 2004 a 20. 5. 2004
40. *Protokoly o maturitní zkoušce* oboru:
 31-43-L/006 Operátor oděvní výroby-obchodní činnost ze dne 25. 5. 2004, 22. 9. 2004
 64-41-L/515 Podnikání v technických povoláních(denní studium) ze dne 28. 5. 2004
 a 22. 9. 2004
 31-43-L/501 Oděvnictví(dálkové studium) ze dne 1. 6. 2004, 22. 9. 2004
41. *Protokoly o závěrečné zkoušce* oboru:
 31-58-H/001 Krejčí ze dne 22. 6. 2004, 21. 9. 2004
 32-54-H/006 Obuvník ze dne 22. 6. 2004
 32-52-H/001 Brašnář ze dne 22. 6. 2004

ZÁVĚR

Hodnocení personálních podmínek vzdělávací a výchovné činnosti:

Pedagogický sbor je většinou odborně kvalifikovaný, někteří vyučující však učí mimo svou specializaci a několika chybí rozšiřující pedagogické studium. Kolektiv je řízen demokratickým stylem. Pedagogové se aktivně podílejí na vytváření dobrého jména školy a její perspektivy. Příznivé pracovní klima je umocňováno funkčním informačním systémem a kontrolní činností. Sami učitelé svoji profesionalitu aktivně obohacují dalším vzděláváním. Personální podmínky jsou hodnoceny jako dobré.

Hodnocení materiálně-technických podmínek vzdělávací a výchovné činnosti:

Materiálně-technické podmínky jsou limitovány prostorami budov a omezenými finančními možnostmi školy. Ve sledovaných teoretických předmětech jsou z hledisek funkčních, estetických, psychohygienických a hlavně z hlediska vybavenosti učeben a dílen hodnoceny jako velmi dobré (v odborných předmětech a odborném výcviku až vynikající).

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy ve sledovaných předmětech:

Jako vynikající je ve škole hodnocen průběh a výsledky výuky odborného výcviku, jako velmi dobrá výuka anglického jazyka, matematiky, fyziky, chemie a předmětů výpočetní techniky, které jsou efektivní směrem k žákovi a jsou vedeny se zaujetím a odbornou erudovaností vyučujících. Jako dobrý je hodnocen průběh a výsledky výuky českého jazyka, občanské nauky, základů společenských věd a teoretických odborných předmětů, které jsou postaveny na tradičních metodách frontální výuky.

Hodnotící stupnice:

vynikající	velmi dobrý	dobrá (průměrná)	vyhovující	nevyhovující
------------	-------------	------------------	------------	--------------

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Inspekční tým	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Ing. Jan Kejklíček	J. Kejklíček v.r.
Člen týmu	Mgr. Jaroslav Chrpa	J. Chrpa v.r.
Člen týmu	Mgr. Dana Sedláčková	D. Sedláčková v.r.
Člen týmu	Ing. Petr Kadlus	P- Kadlus v.r.
Člen týmu	Václava Suchánková	V. Suchánková v.r.
Člen týmu	Alena Paulová	A. Paulová v.r.

V Kolíně dne 12. května 2005

Razítko

Dle § 174 odst. 13 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím převzetí na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce, pracoviště Kolín, Karlovo nám. 44, 280 12 Kolín. Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem ČŠI k jejich obsahu zasílá ČŠI zřizovateli a školské radě, inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná.

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Datum: 13. května 2005

Razítko

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Ing. Irena Mázlová	I. Mázlová v.r.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel	Lhůta k odstranění nedostatků do 15.7.2005, IZ bude odeslána poté.	c1-1024/05-5220
Školská rada	není zřízena	

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-	-	Připomínky nebyly podány.